

ከፍሬያቸው አወቅናቸው!!!

k. Teshome

ሰኔ 2009

ዛፍ፣ እጽዋት እና አዝኦት ፍሬ እንደሚያፈሩ ሁሉ ድርጅትም ፍሬን ያፈራል። የድርጅት መልካም ፍሬዎች የሚባሉትም ማልካም አስተዳደር፣ ዲሞክራሲ፣ በስነ ምግባር የታነጸ ትውልድ፣ ጠንካራ ኢኮኖሚ ወዘተ ናቸው። የዛፍ፣ እጽዋት፣ አዝኦት ፍሬዎች ሁኔታ የሚወሰነው በአፈሩ ንጥረ ነገር ፣ የአየር ንብረቱ ሁኔታ ፣ ሙቀትና የጸሀይ ብርሀን እና በሚያገኘው ውሃ እንደሆነ ሁሉ የአንድ ድርጅት ፍሬ የሚወሰነውም ድረጅቱ ውስጥ ባለው የሰው ሁኔታ፣ ፖሊሲ፣ ገንዘብ እና ቁሳቁስ ነው። የዛፍ መልካምነቱ በፍሬው ይታወቃል የሰውም መልካምነት በንግግሩ እና በምግባሩ ይገለጻል እንደሚባለው ሁሉ የአንድ ድርጅትም መልካምነት በግለሰብም ሆነ ማህበረሰብ ህይወት ላይ በሚያደርገው ማህበራዊ ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ ባህላዊ፣ ስነ ልቦናዊ እና ፖለቲካዊ ግንባታ ነው። በዚህች አጭር ጽሁፌ አሁን ሃገራችንን እያስተዳደረ ያለው ወያኔ/ኢሃደግ የተባለው ድርጅት ካፈራቸው ፍሬዎች አንዱ የሆነውን ዘረኝነት ነው።

የሀገሪ ሰው ደርግ ተብሎ የሚጠራው ድርጅት ፍሬው መራራ ስለሆነበት ያለ የሌለ አቅሙን አሰባስቦ በገዝገዘው እና ባዳከመበት ወቅት ወያኔ የተባለው ታጣቂ ድርጅት ከበረሀ ወጥቶ አጋጣሚውን በመጠቀም በትረ ስልጣኑን በሃይል ነጥቆ ወሰደ። ሁላችሁም እንደምታውቁት ወያኔ በተረ ስልጣኑን ሲይዝ ምን አልባት መከላከያ በሚባለው ቀንዱ የመዋጋት አቅም ካልሆነ በስተቀር ታላቁን የኢትዮጵያን ህዝብ የማስተዳደር አቅምም አልነበረውም። በሰው ኃይሉም፣ ባስተዳደር እውቀቱም ሆነ ልምዱ፣ በፖሊሲውም ፣ በፖለቲካውም ያልበሰለ እና እዚህ ግባ የሚባል አልነበረም። ዘረ ከልጓም ይጠቅሳል እንደሚባለው አዲስ አበባ ቤተ መንግስት ላይ ተቀምጦ ህዝብ አስተዳድራለሁ እያለ ሃሳቡ እና ምግባሩ ግን ያው የበረሀ ማንነቱን የሚያንጸባርቅ ነበር። በዚህም የተነሳ ሃገሪቱ በግምት ስትመራ ቆይታለች።

በወያኔ ዙሪያ እና ላይ ተንጠላጥለው ያሉ ሰዎችም አይዘዋችሁ ወያኔን በትዕግስት ጠበቁ ሲጠነክር የዲሞክራሲ ካባ ትለብሳላችሁ፣ የዲሞክራሲ ጫማ ትጫማላችሁ፣ በብሄርተኛ ዲሞክራሲ ልጥ አንድ ትሆናላችሁ፣ ካርቦንዳይ አክሳይድ ትተነፍሱ የነበራችሁ አክሲድን ትተነፍሳላችሁ፣ ራባችሁ በጥጋብ፣ ጥማችሁ በርካታ ይሻራል እያሉ ለህዝቡ ተስፋ ሲሰጡ ዘመናት አለፉ ። የሃገሪም ሰው በዚህ የተስፋ ቃል አምኖ እና ተስፋ ሰንቆ “ በለሰዎን የጠበቀ ፍሬዎን ይበላል” የሚባለውን ተረት እየተረተ የወያኔን መልካም ፈሬዎች ይጠባበቅ ነበር። ከጊዜ ጊዜ ህዝቡ ወያኔ ወደፊት የሚያፈራቸው ፍሬዎች መልካም አለመሆናቸውን የሚያሳዩ ምልክቶች ቢያይም እና ስድስተኛው የስሜት ህዋስ ጥርጣሬ ቢፈጥርበትም የሀገሪ ሰው ግን ለማመን የማይቸገር ስለሆነ የወያኔን የተስፋ ፍሬዎች ትእግስትን ገንዘብ በማድረግ ለብዙ አመታት ሲጠብቅ ቆይቷል። ወያኔ ግን አድሮ ቃሪያ መሆኑ በተደጋጋሚ ይታይ ነበር።

ከብዙ አመታትም በኋላ ወያኔ የተባለው ድርጅት ሌሎችን ማህበራዊ እና ፖለቲካዊ ተቋማት በማንቋሸሽ እና ሽባ ካደረዳቸው በኋላ እራሱን በፖለቲካ፣ በአደረጃጀት፣ ኢኮኖሚ እያጠነከረ መጣ። መከላከያ የተባለ ቀንዱም ጠነከር፣ እንዳውም ፈደራል ፖሊስ የተባለ እሾህ አወጣ። ወያኔም የማይታዘዙትን እና የሚቃወሙትን ሁሉ በእሾሁና እና በቀንዱ እያስፈራራ እና እየተዋጋ አፍ ማስያዝ ጀመረ።

ቆይቶም ወያኔ የተባለው ድርጅት ብዙ ክፉ ፍሬዎችን አፈራ፡- ዘረኝነት፣ ኅጠኝነት፣ ሙስና፣ ትዕቢት፣ ውሸት ወዘተ የሚባሉ ፍሬዎችን። የወያኔ አባባሪዎችም የዘረኝነት ፍሬን ከበሉ በኋላ ለአህደድ፣ ብአዴን ወዘተ ሰዎች አበሉባቸው። እነርሱም በተዋረዳቸው በቴሌቪዥን፣ ሬድዮ፣ ጋዜጦች እና ስብሰባ መድረኮች ላይ ደግሰው ለካድሬዎቻቸው እና

ለህዝቡ መገባት። የወያኔ ሰዎችም የዘረኝነትን ፍሬ ሲመግቡን መብታችሁ ይከበራል፤ ዲሞክራሲያዊ ትህናላችሁ፤ የራሳችሁን ህዝብ ትመራላችሁ፤ የራሳችሁን እጣ ፈንታ ትወስናላችሁ በሚል መሸንገያ እና ማታለያ ቃል በመጠቀም ነበር። አይጥ መብላት በምትፈለገው ምግብ እንደምትጠመድ ሁሉ እኛንም የወያኔ ሰዎች በምንፈልገው ዲሞክራሲ ስም አጠመዱን።

መራራ የሆነው የዘረኝነት ፍሬም በዲሞክራሲ ተለውሶ የተሰጠን ስለነበር አፍ ላይ ጣፋጭ እና ልብን የሚያስደስት ነበር። ቀስ በቀስ ግን የሚያስክር፤ ማስተዋልን የሚነጥቅ፤ አእምሮን የሚያሳጣ እርስ በእርሳችንም እስከ አለመተዋወቅ ያደረሰ፤ እኛ የመባባል ባህላችንን ደፍጥጦ አንቺ፤ አንተ፤ እናንተ መባባልን የፈጥረ ሁኔታዎል። እኛም የዘረኝነትን ፍሬ ከበላን ጊዜ ጀመሮ አያቶቻችን እና ቅድመ አያቶቻችን ካቆዩልን የአንድነት ትልቅ ክብር ተለየን፤ እርስ በእርሳችንም እስከ አለመተዋወቅ ደረሰን። የስካር ደረጃው የተለያየ አይደል! አንዳንዶቻችን እማ በዘረኝነት ፈሬው በጣም ሰለ ሰከርን በእማማ ኢትዮጵያ ስም መጠራትን አንፈለግም።

ሰው የዋጠውን ይተፋል፤ ያነበበውን ይናገራል እንደሚባለው ሁሉ እኛም አሁን የዋጥናትን የዘረኝነት ፍሬ በንግግር እና በትግበራ እየተፋናት በአለንጋዎም እየተገረፍን እንገኛለን። እነሆ ዘረኝነት ለወያኔዎች ስልጣን ማራዘሚያ ለእኛ ግን የድህነት፣ የጭቆና፣ አለመግባባት፣ እርስ በእርስ መለያያት እና ለተለያዩ መከራዎች አጋልጦናል። እንዳውም አሁን አሁን እማ በዘረኝነት የመረዙን ወያኔዎች ሁቱ እና ቱሲ የበሉትን የዘረኝነት ፍሬ ካበሉን በኋላ በሁቱ እና ቱሲ መልሰው ያስፈራሩናል። ለህጻን ልጅ የሚያስፈራራ መጫዎቻ ገዝቶ ሲጫዎት እንደገና በመጫዎቻው ማስፈራራት እንደ ማለት ነው። አማራ እና ኦሮሞ እሳት እና ጭድ ናቸው እስከ ማለት ያደረሳቸው የዘረኝነት እጅንዳቸው ነው። እስቲ ዘረኝነት በተግባር ያመጣብንን የተወሰኑ አመለካከት ጣጣዎች እናንሳ።

በደቡብ ኢትዮጵያ ጉራፈርዳ እና ቤንሻንጉል ጉምዝ በሚባሉ አካባቢዎች የተሰማው የአደጋ ደወል ድምጽ የዘረኝነት ፍሬ አይደለም?

ብዙ ቁጥር ያላቸው በጉራፈርዳ ይኖሩ የነበሩ ግብር ከፋይ አማርኛ ተናጋሪዎች በአቶ ሸፈራው ሸጉጤ በሚመራው የክልል መንግስት ጫካ አቃጠላችሁ በሚል ሰብብ አገራችሁ ተመለሱ የሚል ዘር-የማጥራት ወንጀል ተፈጽሞባቸዋል ። ከጉራፈርዳው ዘር- ማጥራት ወንጀል በተጨማሪ በመጠኑ የላቀ እና በአይነቱም የከፋ ብዙ ሺ አማርኛ ተናጋሪዎችን ያፈናቀለ ዘር-ማጥራት በቤንሻንጉል-ጉምዝ ተደገመ። በዚህ ጊዜ የፌደራሉ መንግስት ምንም እርምጃ ሲወሰድ አላየንም። ይህ የሚያሳየው የመንግስት አጀንዳ ዘረኝነት መሆኑን ነው።

በኦሮምያ እና አማራ ክልል ያሉ ህዝቦች መብታችን ይከበር፤ በዘራችን ምክንያት የምንናቅ እና የምንሰደብ መሆን የለብንም፤ በሃገራችን እንደ ሁለተኛ ዜጋ ልንቆጠር አይገባንም፤ የኢኮኖሚ ተጠቃሚ መሆን አለብን ብለው ህገ መንግስቱ በሚፈቅደው መልኩ ሰላማዊ ተቃውሞ በማሰማታቸው ብቻ ወያኔዎች ጦርነት አውጀው ብዙዎቹ በአደባባይ በጥይት ተገድለዋል፤ በመቶ ሺዎቹ የሚቆጠሩ ታስረዋል፤ ድብደባ እና ሌሎች ሰቆቃዎች ደርሰውባቸዋል። ለኦሮምያ እና አማራ ህዝብ መብት መከበር በሰላማዊ እና ህገ መንግስቱ በሚፈቅደው መንገድ የሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ድርጅቶች እና አባሎቻቸው በወያኔ ካድሬዎች እየተያዙ በአሸባሪነት፤ አመጽን በማነሳሳት፤ መንግስትን በሃይል በመገልበጥ ወንጀል ተከሰዋል። የኦሮሞ ፌደራሊስት ኮንግረንስ ፓርቲ አመራር የሆኑት እነ ፕሮፌሰር መራራ ጉዲና እና በቀለ ገርባ አሁን እስር ቤት ያሉት ወንጀል ሰርተው ሳይሆን በዘራቸው እና በፖለቲካ አመለካከታቸው ነው። ታዲያ ይህ የዘረኝነት አይደለም?

የምናየው በአንድም ሆነ በተለያዩ ቤተ እምነቶች መካከል ውስጥ ያለው ፍጥጫ፣ መቃቃር፣ መገዳደል፣ ጥላቻ የወያኔ የዘረኝነት ሴራ ውጤት ነው። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን በሁለት ሲኖዶሶች እየተመራች ትገኛለች። አንዱ የሃገር ቤት ሌላው የውጭ ሲኖዶስ እየተባል። ይህ የሆነው የቤተክርስቲያን ስርአት በማይፈቅደው ሁኔታ አሁን ከሃገር ውጪ ያሉት ፓትሪያርክ ከመንበራቸው በወያኔ መሪዎች በግዳጅ እንዲለቁ ከተደረገ በኋላ ከራሳቸው ወገን የሆነውን ፓትሪያርክ በመሾማቸው ነው። በጅማ፣ በአርሲ እና በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች በተለያዩ ቤተ እምነቶች መካከል ግጭትን በመፍጠር ብዙ ህይዎት እና ንብረት የወደመው በወያኔ የዘረኝነት ሴራ ነው።

በታሪክ አይተነው ሰምተነው በማናውቀው ሁኔታ በካርታ ላይ የላሊበላ ውቅር አብያተ ክርስቲያናት እና ራስ ደጀን ተራራ ወደ ትግራይ የገቡት፣ የትግራይ ክልል የጎንደርንና ጎጃምን መሬት ቆርጦ ቤኒሻንጉል ክልል ጋር ድንበርተኛ የሆነው በወያኔ የዘረኝነት ተንኮል ነው።

በየቢሮዎቻችን አዳዲሲስ አለቆች ተሹመው ሲመጡ ስለ እነርሱ መጀመሪያ ማወቅ የምንፈልገው ስለ ምናቸው ነው? የአመራር ብቃታቸውን? የትምህርት ደረጃቸውን እና ልምዳቸውን? ወይንስ ዘራቸውን? ብዙዎቻችንን የሚያስማማን አንድ መልስ ይመስለኛል እርሱም ዘራቸውን የሚለው ነው። ይህ ታዲያ ዘረኝነት አይደለም? እንዲህ እንድናስብ ያደረገን የወያኔ የዘረኝነት ፍሬ ነው።

ከደርግ ዘመን በእጅጉ በተቃረነ ሁኔታ ሀገራችን ሙስና ከፍተኛ ደረጃ ላይ ከደረሰባቸው ሃገሮች ተርታ ናት። በወያኔ የአገዛዝ ዘመን እስካሁን ከ30 ቢሊዮን ዶላር ባላይ ከሀገር ወጥቷል። በ 2009 ዓም እንኳን በ3 ወራት ውስጥ ከ 3 ቢሊዮን ዶላሮች ባላይ ከሀገራችን ወጥቷል። ማነው አሮሞ ባለስልጣን ከትግሬው ጋር ሙስና የሚሰራ፣ ማነው አማራ ባለስልጣን ከአሮሞው ጋር የሚሰርቀ። የወያኔ ባለስልጣናት በዘር፣ በጎጥ፣ በአካባቢ ልጅነት እየተሸፋኑ እና እየተደባበቁ ነው የህዝብን ንብረት የሚዘርፉት።

በአዲስ አበባ ዋና ዋና መንገዶች ላይ የተሰሩ ህንጻዎች ባለቤትነታቸው የማን ነው? የትግራይ ተውላጆች እንደምትሉኝ አልጠራጠርም። ትክክልም ናችሁ፤ ይህ የአደባባይ ሚስጢር ስለሆነ። ይህ የሆነው አማራው፣ አሮሞው ወይንም የሌላው ብሄር ተውላጆች ህንጻ መንገዳት ስለማይችሉ ሳይሆን እነዚህ አይነገብ የሆኑ ቦታዎች ለእነርሱ ስለማይሰጣቸው ነው። እነዚህ ቦታዎች በአብዛኛው ለትግራይ ተውላጆች ብቻ መባዎች ናቸው። ታዲያ ይህ የዘረኝነት ፍሬ አይደለም?

ይህ የዘረኝነት መንፈስ እና መለያየታችን በዚህ ከቀጠለ የወያኔ መንግስት አብዝቶ በጂራፍ እየገረፈን፣ በጥይት እየቆላን ግዛቱን ያጸናብናል፣ በብራት አለንጋም ይገርፈናል።

ስለዚህ ህዝባችን እንደ እኔ ሁለት አማራጭ አለው ብዬ አምናለሁ። ህይወት ምርጫ ስለሆነ ከሁለት አንዱን መርጦ መኖር ያስፈልጋል። አንደኛው በሃገራችን ባእድ እና ባሪያዎች ሁነን መኖር። ምርጫችን ይህ ከሆነ ደግሞ አፋችንን ሹብበን፣ ሲያስሩንም፣ ሲገድሉንም እንደሚታረድ በግ ሁነን መኖር። እነርሱም እርስ በእርሳችንን እያናከሱን፣ እያጋጩን እና እያጋደሉን ይኖራሉ። እኛን በዘረኝነት ማህረብ ጨፍነው ያለንን ሁሉ ከወሰዱ በኋላ ሃገራችንን በታትነዋት በስልጣንም ማርጀት ስለማይቀር ሲያረጁ ስልጣን ለቀው ይሄዳሉ።

ሁለተኛው ደግሞ እስካሁን እሺ ብለናቸው ለውጥ ስላልመጣ ኢትዮጵያዊ የአንድነት መንፈሳችንን ይዘን ለውጥ ለማምጣት መጣር። ከወያኔ ካደሬዎች ውጪ ያላችሁ ሰዎች ይህን አማራጭ እንደምትመርጡ አያጠራጥርም። ምርጫችን ይህ ከሆነ ደግሞ ምንም እንኩንም የዘረኝነት እና መለያየት ዋና ምክንያት ወያኔ ቢሆንም ሰው የችግሩ ፈጣሪ ነው እንደሚባለው ሁላችንም በተለያዩ ደረጃዎች አሁን ላለንበት ችግር ድርሻ አላለን ማለትም በግለሰብ፣ በቡድን፣

በማህበረሰብ እና በተቋም ደረጃ ለችግሩ አስተዋጾ ያደረግን ስለሆነ ሁላችንም የችግሩ አካል ሁነን ልንሰራ ይገባል። ስለሆነም በተለያዩ ደረጃዎች ምን ምን ስራዎች ሊከወኑ እንደሚገባ የማምንበትን ነገር እንደሚከተለው አስቀምጫሁ።

በግለሰብ ደረጃ :- ብዙዎቻችን ሳናውቀው የወያኔ ተልዕኮ ማስፈራሪያ ሁነናል ብዬ አምናለሁ። እንደ ግል እያንዳንዱ በዘረኝነት መርዝ ሃሳቤ፣ ንግግሬ እና ምግባሬ ተበክሎታል ወይ በሎ መጠየቅና እራስን ማስተካከል፣ በዘረኝነት አስተሳሰብ ፋንታ አእምሮዎችን ጸረ ዘረኝነት አስተሳሰብ እንዳሰብ ማስለማድ፣ ምላሳችን አንድነትነን እና ፍቅርን የሚሰብክ፣ ምግባራችንም አንድነትን የሚገልጥ ሊሆን ይገባል። እያንዳንዱ ግለሰብ ከተስተካከለ ቤተሰብ፣ ማህበረሰብ፣ ነገድ ፣ ጎሳ እና ሀገር ይስተካከላል። ሌላው እራሳችንን የዘረኝነት ሻይረስ ከለከፋችው እና ዘረኝነትን ከሚያራምዱ ግለሰቦች፣ ተቋማት እና ሚዲያዎች ማራቅ ይገባል። ቢቻል እነዚህ አካላትን ማንቃት ሳያውቁት ለወያኔ የከፋፍለህ ገዛው ፖሊሲ ባንዳ ሁነዋልና። እነዚህ አካላት ለወያኔ አገዛዝ ህልውና በመሆን የህዝብን መከራ ያራዝማሉ እንጂ መለያየትን እየሰበኩ ለውጥ አያመጡም። “አንድነት ሀይል ነው” እና “እርስ በእርስዎ የተለያዩ መንግስት አትጸናም” የሚለው መልእክት አልገባቸውምና።

ሁለተኛ ከወያኔ የአገዛዝ ቀንበር ውጪ የሆኑ የህዝብ ልሳንናት ሚዲያዎች እንደ ኢሳት ሬድዮና ቴሌቪዥን ፣ የአሜሪካ ድምጽ የአማራኛ ሬድዮ፣ የጀርመን ድምጽ የአማራኛ ሬድዮ፣ አሮሞ ሚዲያ ኔትወርክ እና ሌሎችም የወያኔ ልሳንናት የሆኑ ሚዲያዎች የሚዘሩትን የዘረኝነት እና የመለያየት አስተምህሮ ሊመክቱ ይገባል። አንድነትን፣ ፍቅርን፣ መተሳሰብን ሊሰበኩ እና ሊያስተምሩ ይገባል።

ሶስተኛ ከክፉ ዛፍ ስር ምሳር አለ ዛፉም ይቆረጣል ፍሬው መራራ ነውና እንደሚባለው በዋናነት ዕፅ ዲሞክራሲ፣ ዕፅ ነጻነት፣ ዕፅ አንድነት ፍሬ ይሰጠናል ብለን ከካጫካ መጥቶ ቤተ መንግስት ሲገባ ዝም ያልነው ወያኔ በዲሞክራሲ ሲያጭብረብር ቆይቶ ወደለየለት ዘኝነት፣ ኢ-ዲሞክራሲያዊነት እና ጭቆና ስለተቀየረ፣ ህዝቡን ቀንድ እና እሾህ በሆኑ መካላከያ እና ፖሊሶቹ እያስፈራራ እና እየገደለ ስለሆነ የኢትዮጵያ ህዝብ ከዚህ በፊት በደርግ እንዳደረገው ሁሉ የወያኔን አገዛዝ ተባብሮ መጣል ነው። ይህ ከሆነ እኛ ከዘረኝነት መርዝ የምንፈወስ እና የምንጻጸ መልሰን አንበከልም ፤ የወደፊቱንም ትውልድ ከዘረኝነት አባዜ ታድገን ሀገራችን ወደፊት እንድትራመድ ማድረግ እንችላለን።

በአራተኛ ደረጃ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጎጠኝነትን ማራመድ ትተው ህብረ ብሄራዊነትን ገንዘብ ቢያደርጉ። በ1997 ዓም በተደረገው ምርጫ ቅንጂት ምርጫ አሸንፎ የነበረው ብሄረተኛ ሳይሆን ብሄራዊ ፓርቲ ስለሆነ ነው ብዬ አምናለሁ። የፖለቲካ ፓርቲዎች ህዝቡን አንድነት ሊሰበኩ ቢችሉ። እኔ ይገርመኛል አንዳንድ የፖለቲካ ድርጅቶች እንኳን ሀገራዊ ራዕይ ጠንከር ያለ እንኳን አካባቢያዊ ራዕይ የላቸውም። አንዳንዶቹ ፖለቲካን ድህረ ጡረታ ስራ አድረገው ስለቆጠሩት ሳይለወጡም ፣ ሳይለወጡም የለውጥ እንቅፋት እና አስተጓጃይ ሁነው ይታያሉ። ወያኔም እንደ ባንዳነት የሚጠቀምባቸው እነዚህን ነው። እንደዚህ አይነት የፖለቲካ ድርጅቶች ሊጠፉ ይገባል። በምትኩ ብሄራዊ ራዕይ ያላቸውን ድርጅቶችን መደገፍና ማጠናከር መልካም ነው በዬ አምናለሁ።

በአምስተኛ ደረጃ የሃይማኖት ተቋማት ከፖለቲካ ገለልተኛ ሁነው ከህዝቡ ጋር ቅርበት እና ተቀባይነት ስላላቸው የእምነቱ ተከታዮችን ስለ አንድነት፣ ፍቅር እና ሰላም አጠናክረው መስብክ ቢችሉ። ከዚህም አልፎ ዘረኝነት እንደ አንድ የመወያያ አጀንዳ ተይዞ መድረክ ተዘጋጅቶለት ውይይት ማድረግ ተገቢ ነው። ቤተ እምነቶችም መንግስት የሀይማኖት ተቋማትን እየተጠቀመ የሚዘራውን የዘረኝነት ጥፋት ስራ እምቢ ሊሉ ይገባል። እንደዚህ ሲሆን ነው ወያኔ የኢኮኖሚ፣ ፍትህ፣ ትምህርት፣ ማህበራዊ፣ የፖለቲካ እና የባህል ተቋማትን እየተጠቀመ የሚዘራውን ዘረኝነት መቋቋም የሚቻለው።